

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	9
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	17
PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ.....	20
PYTANIA PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.....	24
UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	27

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 43/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Białymstoku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy rozliczenie z właścicielami lokali zaewidencjonowanych wpływów i wydatków funduszu remontowego oraz pozostałych nakładów na remonty nieruchomości, na podstawie art. 24¹ ust. 3 i 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, w przypadkach o których mowa w art. 26 ust. 1 oraz art. 24¹ ust. 1 i 4 ww. ustawy, następuje z uwzględnieniem wszystkich wpłat dokonanych przez osoby zobowiązane do ich uiszczenia – bez cezury czasowej, czy też obejmuje jedynie środki wpłacone na fundusz remontowy i zgromadzone od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1596), czyli od dnia 9 września 2017 r.?”

oraz

„Czy w przypadku wystąpienia z żądaniem rozliczenia w trybie art. 24¹ ust. 3 i 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, w przypadkach o których mowa w art. 26 ust. 1 oraz art. 24¹ ust. 1 i 4 ww. ustawy, rozliczenie powinno uwzględniać wyłącznie nakłady poczynione na remonty w obrębie danej nieruchomości, w której znajduje się lokal żądającego rozliczenia, czy także nakłady na remonty innych nieruchomości, będących w

zasobach danej spółdzielni?”

III CZP 44/21

Pytanie prawne Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy na postanowienie sądu upadłościowego – sądu II instancji o odrzuceniu zażalenia na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje środek zaskarżenia?

a w przypadku odpowiedzi przeczącej:

Czy rozpoznaniem zażalenia jest również jego odrzucenie?”

III CZP 45/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy po wejściu w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1469), na postanowienie w przedmiocie składu grupy zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 446) o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, zażalenie na postanowienie sądu przysługuje do sądu II instancji na podstawie art. 394 § 1 k.p.c., czy też do innego składu sądu I instancji zgodnie z art. 394^{1a} k.p.c.?”

III CZP 46/21

Wniosek Rzecznika Finansowego przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w przypadku wypowiedzenia umowy kredytu przez kredytodawcę, bieg terminu przedawnienia roszczeń kredytodawcy o zapłatę rat, których terminy płatności upłynęły przed momentem wypowiedzenia, rozpoczyna się z chwilą wypowiedzenia, czy z upływem odrębnego dla każdej raty umownego terminu płatności?”

III CZP 47/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gliwicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy podstawą wznowienia postępowania, o której mowa w art. 401¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.) może być orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wydane w trybie pytania prejudycjalnego dotyczące takiego samego stosunku prawnego?”

III CZP 48/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w sprawie o rozwiązanie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zawiązanej przez kilka Gmin dla realizowania celu polegającego na zaspokajaniu potrzeb ich mieszkańców w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, istnieje pomiędzy spółką i tymi Gminami bierne

współuczestnictwo konieczne, gdy z uwagi na postawę poszczególnych wspólników (Gmin) w sprawach istotnych dla funkcjonowania spółki, wspólnicy nie mogą realizować przysługujących im praw korporacyjnych, co może usprawiedliwiać żądanie rozwiązania spółki?”

III CZP 49/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy w aktualnie obowiązującym stanie prawnym zażalenie na postanowienie w przedmiocie odrzucenia pozwu wydane w postępowaniu o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności rozpoznaje inny skład sądu pierwszej instancji na podstawie art. 767 § 11 k.p.c. czy sąd drugiej instancji na podstawie art. 394 § 1 k.p.c.?”

2. Jeśli właściwym do rozpoznania zażalenia, o którym mowa w punkcie 1. jest sąd drugiej instancji, czy jest on właściwy również do rozpoznania zażalenia na postanowienie o oddaleniu wniosku o zabezpieczenie, skoro jest ono objęte tym samym postanowieniem i zaskarżone tym samym zażaleniem?”

III CZP 50/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gliwicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy podstawą wznowienia postępowania, o której mowa w art. 401¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.) może być orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wydane w trybie pytania prejudycjalnego dotyczące takiego samego stosunku

prawnego?”

III CZP 51/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy art. 44² pkt 1 k.p.c. stosuje się do spraw będących w toku w chwili wejścia tego przepisu w życie?,

a w razie odpowiedzi pozytywnej,

Czy sąd drugiej instancji rozpoznający apelację jest związany postanowieniem odmawiającym przekazania sprawy na podstawie art. 44² pkt 1 k.p.c. wydanym na skutek przedstawienia sądu pierwszej instancji?,

a w razie odpowiedzi negatywnej,

Czy sąd drugiej instancji uwzględnia zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 44² pkt 1 k.p.c. wyłącznie wtedy, gdy uchybienie temu przepisowi miało wpływ na wynik sprawy?

oraz

Czy wskutek uwzględnienia zawartego w apelacji zarzutu naruszenia art. 44² pkt 1 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem pierwszej instancji?”;

III CZP 52/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy kwota objęta przewidzianym w art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1896) pisemnym poleceniem bankowi przez posiadacza rachunku oszczędnościowego, rachunku

oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej dokonania – po swojej śmierci – wypłaty z rachunku wskazanym przez siebie osobom: małżonkowi, wstępnym, zstępnym lub rodzeństwu określonej kwoty pieniężnej (dyspozycja wkładem na wypadek śmierci) podlega zaliczeniu na schedę spadkową w rozumieniu art. 1039 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1740)?”

III CZP 53/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy na etapie wydawania orzeczenia w sprawie o przymusowe odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej w trybie przepisu art. 598⁶ k.p.c. możliwe jest badanie przez sąd celowości realizacji orzeczenia o odebraniu osoby z perspektywy zasady ochrony dobra dziecka?”

III CZP 54/21

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w przypadku uznania za nieważną umowy kredytu udzielonego w walucie polskiej, indeksowanego do waluty obcej, spłaconego przez kredytobiorców, kwotę ewentualnego wzbogacenia kredytodawcy należy wyliczyć uwzględniając wyłącznie nominalną wysokość rat kredytu, czy też należy uwzględnić oprocentowanie rat według stopy referencyjnej właściwej dla kredytów indeksowanych do waluty obcej albo właściwej dla kredytów złotych?”

III CZP 55/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Kielcach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, strona pozwana, która na jego podstawie jest uprawniona do egzekwowania należnych jej świadczeń alimentacyjnych jest ustawowo zwolniona od kosztów sądowych?”

III CZP 56/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy początek biegu terminu przedawnienia roszczenia konsumenta będącego ubezpieczonym lub ubezpieczającym z tytułu zwrotu świadczenia nienależnego, związanego z pobraniem przez ubezpieczyciela w trakcie trwania umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym opłat nie stanowiących kosztów udzielonej ochrony ubezpieczeniowej, na podstawie niedozwolonych (abuzywnych) postanowień umownych (art. 385¹ k.c.), rozpoczyna się zgodnie z art. 120 § 1 k.c. od dnia pobrania przez ubezpieczyciela tych opłat, czy też najwcześniej od chwili rozwiązania lub wypowiedzenia wskazanej umowy?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 97/19 – z dnia 1 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
napytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach:

„Czy udział Krajowej Rady Sądownictwa, której skład ukształtowano w wyniku wyboru przez Sejm RP piętnastu sędziów w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3 ze zm.) w procesie powołania sędziego będącego członkiem składu orzekającego stanowi samoistną i wystarczającą przesłankę do uznania, że skład sądu jest sprzeczny z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c.?”

umorzono postępowanie przed Sądem Najwyższym.

III CZP 36/20 – z dnia 1 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
napytanie prawne Sądu Rejonowego w Koninie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie zabezpieczenia odrzuca sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, w składzie trzech sędziów (art. 741 § 2 k.p.c.).

III CZP 38/20 – z dnia 2 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
napytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Termin do wniesienia zażalenia na zarządzenie o zwrocie pozwu, w którym wskazano zasadnicze powody rozstrzygnięcia, biegnie od dnia doręczenia uzasadnienia zgłoszonego na żądanie strony w terminie tygodnia od dnia doręczenia zarządzenia.

III CZP 39/20 – z dnia 2 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
napytanie prawne Sądu Okręgowego w Tarnowie:

„Czy wyrażony w art. 321 § 1 k.p.c. zakaz wyrokowania, co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, stoi na przeszkodzie zasadzeniu od pożyczkobiorcy wymagalnych rat pożyczki w sytuacji, gdy podstawą żądania powoda jest fakt wypowiedzenia umowy pożyczki, które w świetle okoliczności faktycznych sprawy okazało się bezskuteczne?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 46/20 – z dnia 2 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
napytanie prawne Sądu Okręgowego we Wrocławiu

I. Sąd drugiej instancji w postępowaniu uproszczonym – po wejściu w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1469 ze zm.) – jest związany wnioskiem strony o rozpoznanie apelacji na rozprawie, jeżeli strona wniosła o to w apelacji lub w odpowiedzi na apelację, chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania (art. 374 zdanie drugie k.p.c. w związku z art. 13 § 1 k.p.c.);

II. odmówiono podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.

III CZP 34/20 – z dnia 6 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu

1. W razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu przez produkt niebezpieczny odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445 § 1 w związku z art. 449¹ § 1 k.c.).

2. Na pokrzywdzonym nie spoczywa ciężar udowodnienia, jaka przyczyna spowodowała niebezpieczny charakter produktu.

III CZP 41/20 – z dnia 6 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie:

„1. Czy w przypadku nieważności (art. 58 k.c.) lub bezskuteczności (art. 385¹ § 1 k.c.) umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego, w wykonaniu której konsument uzyskał od banku określony kapitał i następnie dokonywał na rzecz banku spłaty rat kredytu, na rzecz każdej ze stron powstaje samodzielne roszczenie z tytułu nienależnego świadczenia (art. 410 § 2 k.c.), czy tylko jedno roszczenie, którego przedmiotem jest różnica w wartości wzbogacenia każdej ze stron, a więc przysługujące tylko tej stronie, której świadczenie miało większą wartość?

2. Czy świadczeniem na poczet niewymagalnej wierzytelności w rozumieniu art. 411 pkt 4 k.c. objęte są przypadki spłaty rat kredytu przez kredytobiorcę w wykonaniu nieważnej lub bezskutecznej *ab initio* umowy kredytu, które pomniejszają wierzytelność banku o zwrot kapitału kredytu jako świadczenia nienależnego?

3. Czy w sprawie z powództwa konsumenta, żądającego od banku zwrotu spłaconych rat kredytu, sąd, uznając, że umowa

nie wiąże stron, a nie nastąpiło zubożenie po stronie konsumenta, może uwzględnić powództwo częściowo poprzez ustalenie w sentencji wyroku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytu, czy też takiemu rozstrzygnięciu stoi na przeszkodzie przepis art. 321 § 1 k.p.c.?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 48/20 – z dnia 6 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Elblągu

Niewykonanie przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego obowiązków wynikających z art. 46 – 46c ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r. poz. 1683) i niesporządzenie protokołu, o którym mowa w art. 46d ust. 1 w zw. z art. 46a ust. 4 albo art. 46c ust. 5 tej ustawy, nie zamyka – po wydaniu decyzji przewidzianej w art. 46e ust. 1 ustawy – drogi sądowej w sprawie o naprawienie szkody łowieckiej.

III CZP 32/20 – z dnia 16 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach

W stanie prawnym ukształtowanym przez ustawę z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1469 ze zm.) zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela rozpoznaje inny skład tego sądu.

III CZP 44/20 – z dnia 16 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu

W stanie prawnym ukształtowanym ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 ze zm.) sprawa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych z powództwa małoletniego dziecka przeciwko rodzicowi, w której wartość przedmiotu sporu nie przekracza dwudziestu tysięcy złotych, nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym (art. 505¹ § 2 pkt 2 k.p.c.).

III CZP 49/20 – z dnia 16 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej

Od wniosku o doręczenie orzeczenia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych z uzasadnieniem nie pobiera się opłaty stałej w kwocie 100 złotych (art. 25b ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r. poz. 755, ze zm.).

III CZP 17/21 – z dnia 27 lipca 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

Rozłożenie świadczenia jednorazowego na raty skutkuje różnymi terminami rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę poszczególnych wymagalnych rat (art. 120 § 1 zd. 1 k.c.).

III CZP 79/19 – z dnia 17 sierpnia 2021 r. w składzie 7 sędziów
na wniosek Prokuratora Generalnego

Roszczenie właściciela gruntu określone w art. 231 § 2 k.c.
nie ulega przedawnieniu.

III CZP 98/19 – z dnia 20 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach:

„Czy udział Krajowej Rady Sądownictwa, której skład ukształtowany w wyniku wyboru przez Sejm RP piętnastu sędziów w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3 ze zm.) w procesie powołania sędziego będącego członkiem składu orzekającego stanowi samoistną i wystarczającą przesłankę do uznania, że skład sądu jest sprzeczny z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c.?”

umorzono postępowanie przed Sądem Najwyższym.

III CZP 40/20 – z dnia 20 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

„1. Czy postanowienie o odrzuceniu zażalenia przysługującego do innego składu sądu pierwszej instancji niedopuszczalnego z mocy ustawy winno nastąpić w składzie jednego sędziego, czy w składzie trzech sędziów?

2. w przypadku udzielenia odpowiedzi, że postanowienie to winno być wydane w składzie jednego sędziego, to czy postanowienie to wydaje przewodniczący wydziału czy przewodniczący składu orzekającego wyznaczonego za pośrednictwem Systemu Losowego Przydziału Spraw

na podstawie przepisów Działu III Rozdziału 1 Oddziału 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości — Regulamin urzędowania sądów powszechnych z dnia 18 czerwca 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1141)?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 58/20 – z dnia 20 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

Zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności rozpoznaje inny skład tego sądu.

III CZP 59/20 – z dnia 20 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Zażalenie wniesione w terminie tygodniowym od dnia doręczenia odpisu postanowienia z uzasadnieniem, mimo niezgłoszenia wniosku, o którym mowa w art. 357 § 21 k.p.c., podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne.

III CZP 63/20 – z dnia 20 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku:

„Czy w aktualnie obowiązującym stanie prawnym do rozpoznania zażalenia na postanowienie w przedmiocie zagrożenia nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej osobie niewykonującej obowiązków wynikających z orzeczenia w przedmiocie kontaktów z dzieckiem lub wykonującej te obowiązki niewłaściwie (zażalenie przewidziane w art. 598¹⁵ § 1 i § 2 k.p.c.) właściwym jest inny skład sądu pierwszej instancji czy sąd drugiej instancji?”

umorzono postępowanie przed Sądem Najwyższym.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

I CSK 790/18 – wyrok z dnia 16 grudnia 2020 r.

Korzyść uzyskana w wyniku komercyjnego rozpowszechniania wizerunku osoby znanej bez jej zgody może odpowiadać wysokości wynagrodzenia należnego tej osobie w razie zawarcia przez nią umowy o rozpowszechnienie wizerunku.

III CSK 160/18 – postanowienie z dnia 17 grudnia 2020 r.

Skarga paulińska, za pomocą której wierzyciel z tytułu wierzytelności wywodzonej z umowy dochodzi uznania za bezskuteczną w stosunku do siebie czynności uważanej za dokonaną z jego pokrzywdzeniem, polegającej na zbyciu przez dłużnika składnika majątku na rzecz osoby trzeciej, jest objęta podstawą jurysdykcji międzynarodowej ustanowionej w art. 7 pkt 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE 2012, L 351, s. 1).

IV CSKP 20/21 – wyrok z dnia 12 stycznia 2021 r.

Wspólnota mieszkaniowa nie może ustanowić zakazu przeznaczania przez właścicieli lokali mieszkalnych na cele najmu krótkoterminowego.

IV CSKP 216/21 – wyrok z dnia 18 lutego 2021 r.

Jeżeli przysposabiający zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej nad przysposobionym, w sprawie z powództwa przysposabiającego o rozwiązanie przysposobienia małoletniego przysposobionego reprezentuje opiekun (art. 98 § 1 w związku z art. 94 § 3 i art. 155 § 2 k.r.o.).

III CSKP 69/21 – postanowienie z dnia 19 marca 2021 r.

1. Jeżeli śmierć spadkodawcy zamieszkałego poza granicami Polski nastąpiła przed dniem 17 sierpnia 2015 r., a po dniu 16 maja 2011 r., statut spadkowy (prawo właściwe dla dziedziczenia) należy ustalać na podstawie art. 64 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r. poz. 1792).

2. Konwencja dotycząca kolizji praw w przedmiocie formy rozporządzeń testamentowych sporządzona w Hadze w dniu 5 października 1961 r. (Dz. U. z 1969 r. Nr 34, poz. 284) rozstrzyga o ważności testamentów i innych rozrządzeń testamentowych wyłącznie ze względu na formę tych czynności.

III CSKP 85/21 – wyrok z dnia 28 kwietnia 2021 r.

1. Pojęcie „materiały archiwalne” przewidziane w art. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) obejmuje wyłącznie materiały mające wartość historyczną.

2. Materiały i dokumentacja stanowiące element przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym i funkcjonalnym – zbywane w takim charakterze (art. 552 k.c.) – nie stanowią materiałów archiwalnych w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 14 lipca

1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.).

IV CSKP 58/21 – wyrok z dnia 20 maja 2021 r.

Zastrzeżenie kary umownej za zwłokę w spełnieniu świadczenia niepieniężnego w postaci ułamka (procentu) wartości świadczenia za każdą jednostkę czasu zwłoki, bez jednoczesnego określenia z góry maksymalnej kwoty takiej kary, nie narusza art. 483 § 1 k.c.

III CSKP 65/21 – postanowienie z dnia 28 maja 2021 r.

Przepis art. 618 § 1 zdanie pierwsze w związku z art. 567 § 3 i art. 688 k.p.c. nie obejmuje roszczenia małżonka przeciwko drugiemu małżonkowi o naprawienie szkody wyrządzonej w wyniku spadku wartości udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, stanowiących składnik majątku wspólnego, w związku z nieprawidłowym sprawowaniem zarządu w tej spółce.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 4/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Łomży przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy "losowy charakter gry" oraz "element losowości" o jakich mowa w art. 2 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 z późn. zm.) do których odsyła art. 107 § 1 Ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930 z późn. zm.) w zakresie w jakim penalizuje nielegalne urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, oznacza nieprzewidywalność wyniku gry dla osoby korzystającej z takiego urządzenia bez względu na budowę automatu do gier w tym i programu sterującego takim urządzeniem?;

2. Czy w przypadku stwierdzenia, że «element losowości» oraz «losowy charakter gry» w przepisach prawa i urządzeniach o których mowa w pkt 1 oznacza nieprzewidywalność wyniku gry dla grającego, wprowadzenie do takiego urządzenia możliwości pełnego sprawdzenia przez grającego wszystkich wyników przyszłych gier w sytuacji kiedy może, ale nie musi skorzystać z takiej opcji oprogramowania, pozbawia gry na takich urządzeniach charakteru losowego znosząc w automatach także i element losowości w rozumieniu art. 2 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 z późn. zm.) w zakresie znamion art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego?”

I KZP 5/21

Wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy prawo do obrony, określone w art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 6 k.p.k. dopuszcza możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności karnej za przestępstwo określone w art. 233 § 1a k.k. przesłuchiwanego w charakterze świadka sprawcy czynu zabronionego, który w obawie przed grożącą mu odpowiedzialnością karną złożył fałszywe zeznanie?”

I KZP 6/21

Wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zwrot «w razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia postępowania» (art. 632 pkt 2 k.p.k.) obejmuje również sytuację wydania w postępowaniu ekstradycyjnym postanowienia o prawnej niedopuszczalności wydania osoby ściganej, względnie czy powołany przepis stosowany *per analogiam* może stanowić podstawę do zasądzenia na rzecz osoby ściganej zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem obrońcy?”

I KZP 7/21

Pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przepis art. 86 ust. 13 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. 2020.971):

– musi być interpretowany w sposób ścisły, przy uwzględnieniu przedstawionych właściwości dowodów rzeczowych oraz przy założeniu gwarancyjnej funkcji tego przepisu?

– a co za tym idzie, czy sześciomiesięczny okres blokady rachunku, o jakim mowa ww. przepisie służy temu, aby prokurator ustalił czy doszło do popełnienia przestępstwa i przedstawił zarzuty jego popełnienia, oraz aby, w konsekwencji powyższego, środki pieniężne na rachunek objętym postanowieniem prokuratora o jego blokadzie mogłyby się stać przedmiotem zabezpieczenia najątkowego w trybie art. 291 k.p.k.?

czy też alternatywnie:

– przepis art. 86 ust. 13 cytowanej wyżej ustawy pozwala na przyjęcie, że ustawodawca w żadnym razie nie sformułował wymogu przejścia postępowania w fazę in personam jako jedynej możliwości dalszego wykorzystania pieniędzy pochodzących z blokady rachunku bankowego?

– jeżeli przyjąć, że ustawodawca wyraził zgodę na uznanie tych środków pieniężnych za dowody rzeczowe, to czy należy konsekwentnie uznać, iż wydanie postanowienia o uznaniu środków pieniężnych na rachunku banowym za dowody rzeczowe, jest możliwe również w sytuacji, gdy sprawa znajduje się w fazie

in rem, zaś prokurator zyskuje uprawnienie do prowadzenia śledztwa przez dowolny, nieograniczony czasowo okres przekraczający sześciomiesięczny termin, o jakim mowa w art. 86 ust. 13 oraz odpowiednio art. 89 ust. 7 cytowanej wyżej ustawy bez konieczności postawienia komukolwiek zarzutów i przejścia do fazy *in personam*, a wskazane przepisy nie mają charakteru gwarancyjnego wobec osób, których środki zostały zablokowane zaskarżonym postanowieniem o dowodach rzeczowych?”

I KZP 8/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Łodzi przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przypadek naruszenia przez Sąd przepisu art. 100 § 1 k.p.k., nakazującego ustne ogłoszenie orzeczenia wydanego na rozprawie (w tym – co oczywiste – ogłoszenie wyroku) w ten sposób, że wyrok wydany na rozprawie nie zostaje ustnie ogłoszony (art. 418 § 1 k.p.k.), a uznany za ogłoszony – na podstawie art. 100 § 1a k.p.k. – powoduje, iż wyrok taki nie wywołuje skutków prawnych (*sentantia non existens*), czy też w przypadku, kiedy na ogłoszenie wyroku nikt się nie stawił (ani strony, ani ich przedstawiciele procesowi, ani publiczność) uchybienie tego rodzaju należy rozpatrywać w kategoriach tzw. względnej przyczyny odwoławczej?”

PYTANIA PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III PZP 2/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy sąd rozstrzygając sprawę może pominąć przepis ustawy, jeśli uzna, że jest on niezgodny z Konstytucją RP wówczas, gdy przepis ten utracił już swoją moc obowiązującą, zaś Trybunał Konstytucyjny nie jest właściwy do rozpoznania pytania prawnego sądu przedstawionego w trybie art. 193 Konstytucji RP (art. 59 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – Dz. U. z 2019 r. poz. 2393)?

2. Czy kryterium «pracy lub pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa lub fakt bycia współpracownikiem tych organów» w rozumieniu ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 306, 284 i 322) określone w art. 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1854) wprowadzone ustawą z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z dnia 3 stycznia 2019 r.) zostaje spełnione w przypadku formalnej przynależności do służb

i organów wymienionych w tym przepisie, czy też kryterium to powinno być oceniane na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka służących reżimowi komunistycznemu?

3. W przypadku uznania, że samo kryterium «pracy lub pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa lub fakt bycia współpracownikiem tych organów» w rozumieniu ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 306, 284 i 322) określone w art. 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1854) wprowadzone ustawą z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z dnia 3 stycznia 2019 r.) nie jest wystarczające do zastosowania art. 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z dnia 3 stycznia 2019 r.) i powinno być oceniane na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka służących reżimowi komunistycznemu, czy osobom zatrudnionym w służbie zagranicznej lub osobom niebędącym członkami służby zagranicznej, zatrudnionym w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z dnia 3 stycznia 2019 r.)

w jednostkach określonych w art. 4 tejże ustawy przysługuje roszczenie o odszkodowanie lub przywrócenie do pracy w związku z wygaśnięciem stosunku pracy, o którym mowa w art. 3 i 4 tejże ustawy?”

III PZP 3/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Nowym Sączu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy podstawą ustalenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nauczycieli określony w art. 53 ust. 2 Ustawy Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. 1019 r. poz. 2215 z dnia 15 listopada 2019 r.), odnośnie nauczycieli będących emerytami, rencistami lub nauczycielami pobierającymi nauczycielskie świadczenia kompensacyjne – powinny być świadczenia miesięczne, czy też suma tych świadczeń wypłacona w ciągu całego danego roku?”

UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III PZP 6/20 – z dnia 4 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Rejonowego w Koninie

1. zażalenie na postanowienie o odmowie uzasadnienia wyroku oraz jego doręczenia rozpoznaje sąd drugiej instancji (art. 394 § 1 w związku z art. 394^{1a} § 1 pkt 7 i art. 394^{1b} k.p.c.);

2. odpis wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem nie podlega doręczeniu w trybie określonym w art. 132 § 1 k.p.c. także po wejściu w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1469);

oraz postanowiono odmówić podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.

III UZP 1/21 – z dnia 26 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

Nagroda roczna za 2017 r. wypłacona funkcjonariuszowi Służby Celno-Skarbowej w 2018 r., po ustaniu tytułu obowiązkowego ubezpieczenia społecznego, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, jednolity tekst: Dz. U. z 2021 r. poz. 422 w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2021 r. poz. 423).

III UZP 2/21 – z dnia 26 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

Pojęcie «wykonuje pracę na rzecz pracodawcy», o którym mowa w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 423), obejmuje wykonywanie umowy zlecenia (innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia) zawartej przez pracownika z przedsiębiorcą prowadzącym sprzedaż towarów jego pracodawcy (np. przez Internet), z którym przedsiębiorca ten powiązany jest osobowo lub kapitałowo, także wtedy, gdy zakres obowiązków wynikających z umowy zlecenia jest odmienny od obowiązków objętych umową o pracę a miejsce wykonywania umowy zlecenia znajduje się poza miejscem świadczenia umowy o pracę.

III UZP 6/21 – z dnia 26 sierpnia 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w w Gdańsku

Finansowanie przez pracodawcę w jakikolwiek sposób wynagrodzenia z tytułu świadczenia na jego rzecz pracy przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą trzecią, przemawia za zastosowaniem art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.).